

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділу поліції № 2 Полтавського районного управління поліції Головного
управління Національної поліції України у Полтавській області
15.11.2023**

м. Полтава, 2023

I. ВСТУП.

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 15.11.2023 групою НПМ здійснено відвідування Полтавського районного відділення поліції №2 Головного управління Національної поліції України у Полтавській області (далі – ВП №2).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Жила Владислав Віталійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Чугай Олег Вікторович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації;

Беза Сергій Євгенович, представник громадської організації;

Грець Валерій Григорович, представник громадської організації.

Керівництво установи:

Гончарук Віктор Дмитрович, начальник Полтавського районного відділення поліції №2 Головного управління Національної поліції України у Полтавській області.

ВП №2 розташовано в трьохповерховій будівлі. На першому поверсі наявна кімната для прийому громадян. Вхід до будівлі Відділення поліції обладнано зовнішнім пандусом, який відповідає нормам ДБН В.2.2-40:2018, у зв'язку з чим, маломобільні групи населення без сторонньої допомоги можуть потрапити до приміщення ВП №2. Кнопка для виклику наявна та відповідає нормам (Фото 1, 2).

У службових приміщеннях, розташованих на третьому поверсі, проводяться ремонтні роботи, задля покращення умов для роботи працівників та прийому громадян.

У приміщенні ВП №2 облаштовано найпростіше укриття, є наявний запас питної води, аптечка, лави для сидіння та інше споряддя (Фото 3-5).

Облаштовано «Пункт Незламності», у якому наявні переносні кабелі, для підзарядки техніки, буржуйка, запас питної та технічної води.

Штатна чисельність особового складу підрозділу складає 114 осіб, фактична чисельність – 103 особи, з них середнього складу – 82 особи, молодшого складу – 21 особа, приряджені працівники – 14 осіб, відряджені – 24 особи, знаходяться на первинній професійній підготовці – 2 особи, в декретній відпустці та відпустці по догляду за дитиною – 5 осіб. Некомплект особового складу складає 11 осіб.

З 01.01.2023 року, станом на 15.11.2023 року до ВП №2 було доставлено та запрошено 2605 осіб.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу ВП №2 протягом 2022-2023 років не надходили. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим відсутні.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ.

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

1. Під час перевірки встановлено порушення ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених у ВП №2, що регламентовано Інструкцією з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2022 № 103 «Про внесення змін до Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України»).

2. Нормами статті 212 КПК України визначено, що у підрозділі органу досудового розслідування мають бути призначені одна або декілька службових осіб, відповідальних за перебування затриманих. На вказану посадову особу покладаються певні обов'язки щодо дотримання прав і свобод затриманих осіб.

Службова особа, відповідальна за перебування затриманих, зобов'язана: негайно зареєструвати затриманого; роз'яснити затриманому підстави його затримання, права і обов'язки; звільнити затриманого негайно після зникнення підстави для затримання або спливу строку для затримання, передбаченого статтею 211 КПК України; забезпечити належне поводження із затриманим та дотримання його прав, передбачених Конституцією України, КПК України та іншими законами України; забезпечити запис усіх дій, що проводяться із залученням затриманого, зокрема час їх початку та закінчення, а також осіб, які проводили такі дії або були присутні при проведенні таких дій; забезпечити невідкладне надання належної медичної допомоги та фіксацію медичним працівником будь-яких тілесних ушкоджень або погіршення стану здоров'я затриманого.

Аналізуючи попередні перевірки ВП №2 службовими особами Національної поліції України встановлено, що у ході перевірки службової діяльності з дотримання прав людини у ВП №2 Полтавського РУП 19 січня 2023 року старшим інспектором з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності (з дислокацією в Полтавській області) управління дотримання прав людини

Департаменту головної інспекції та дотримання прав людини Національної поліції України підполковником поліції Н. виявлено, що у ВП № 2 Полтавського РУП відповідно до наказу ВП № 2 Полтавського РУП на начальника сектору превенції ВП № 2 Полтавського РУП майора поліції Н. покладені обов'язки відповідального за перебування затриманих (далі – службова особа), передбачені статтями 212, 213 КПК України та розділом X Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затвердженого наказом МВС України від 08.07.2017 № 570. Під час ознайомлення із службовою документацією було встановлено, що службовою особою не здійснюється реєстрація затриманих та запис усіх дій, що проводяться із залученням затриманих осіб. Журнал реєстрації затриманих осіб відсутній.

Під час відвідування групою НППМ, встановлено, що даний недолік не усунуто, відповідальною особою за перебування затриманих майором поліції Н. не здійснюються відповідні службові обов'язки. Зокрема, не ведеться негайна реєстрація затриманих, їм не роз'яснюють підстави затримання, права і обов'язки, не забезпечується запис усіх дій, що проводяться із затриманими та фіксація медичним працівником будь-яких тілесних ушкоджень або погіршення стану здоров'я затриманого, що може призводити до численних порушень його прав.

3. Під час перевірки встановлено порушення ведення Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим у ВП № 2, що регламентовано Інструкцією з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2022 № 103 «Про внесення змін до Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України»): виправлення дати, часу та підстав затримання, дати і часу повідомлення до центру з надання безоплатної правової допомоги.

4. Встановлено порушення вимоги підпункту 10 пункту 3 наказу Національної поліції від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських» щодо відсутності спеціально відведених та обладнаних службових приміщень для проведення опитування і процесуальних дій з відвідувачами, запрошеними та доставленими до органів (підрозділів) поліції. Зазвичай такі дії проводяться в кабінетах оперативних працівників відділу, які не обладнані засобами відеоспостереження, що підвищує ризик неналежного поведіння з ними. Відсутні окремі приміщення для конфіденційної зустрічі з адвокатом.

Невиконання зазначених вище стандартів та обов'язків в місцях несвободи Національної поліції сприяють порушенню фундаментальних прав затриманих.

5. Відповідно до Мінімальних стандартних правил поведіння з в'язнями (далі — Правила) «особи, що були заарештовані чи перебувають в ув'язненні за

звинуваченням у кримінальному злочині й утримуються або у відділеннях міліції, або у в'язниці, але ще не викликані в суд і не засуджені, називаються в'язнями, що перебувають під слідством». Відповідно до зазначених Правил особа, що утримується в органах поліції, має бути забезпечена спальним місцем, водою, харчуванням, засобами гігієни тощо. Також пунктом першим розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції, затвердженої наказом МВС від 23.05.2017 № 440, передбачено, що для тимчасового тримання затриманих осіб у територіальних підрозділах поліції обладнуються кімнати для затриманих. Проте під час відвідування з'ясовано, що кімната для затриманих не використовується через невідповідність умов тримання до національних і міжнародних стандартів.

Порушення прав осіб з інвалідністю (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009).

У порушення Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), санітарна кімната не обладнана для користування осіб з інвалідністю.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ.

Головному управлінню Національної поліції України у Полтавській області:

1. Забезпечити контроль за усуненням порушень виявлених в ході відвідування ВП № 2.

Полтавському районному відділенню поліції №2 Головного управління Національної поліції України у Полтавській області:

1. Забезпечити належне ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених у ВП №2.
2. Відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2022 № 103 «Про внесення змін до Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України» забезпечити належне ведення Журналу реєстрації затриманих осіб.
3. Обладнати у ВП №2 службові приміщення для проведення опитування і процесуальних дій з відвідувачами, запрошеними та доставленими до органів (підрозділів) поліції.

4. Забезпечити належне обладнання я кімнати для затриманих осіб та її функціонування.

До звіту додаються: фотознімки на 3 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Владислав ЖИЛА

Фото 1

Φοτο 2.

Φοτο 3.

Фото 4.

Фото 5.

